

บทวิเคราะห์ผลกระทบของการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

ต่อการนำเข้าผลไม้จากไทยของประเศญี่ปุ่นและสาธารณรัฐเกาหลี (ฉบับที่ ๒)

๑. สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

ญี่ปุ่น จากข้อมูลพบว่า ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ญี่ปุ่นตรวจพบผู้ติดเชื้อ COVID-19 ในประเทศแล้วจำนวน ๒๐๐ ราย^๑ เสียชีวิตแล้วจำนวน ๔ ราย โดยตรวจพบใน ๑๙ จังหวัดทั่วประเทศ ได้แก่ จังหวัด Hokkaido จังหวัด Tochigi จังหวัด Saitama จังหวัด Chiba จังหวัด Tokyo จังหวัด Kanagawa จังหวัด Ishikawa จังหวัด Nagano จังหวัด Gifu จังหวัด Aichi จังหวัด Mie จังหวัด Kyoto จังหวัด Osaka จังหวัด Nara จังหวัด Wakayama จังหวัด Tokushima จังหวัด Fukuoka จังหวัด Kumamoto และจังหวัด Okinawa^๒ การระบาดเข้าสู่ระยะที่ ๓ มีการตรวจพบผู้ติดเชื้อซึ่งไม่มีประวัติเดินทางไปประเทศจีนหรือสัมผัสกับผู้ติดเชื้อรายก่อน ทั้งนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นห้ามการเดินทางเข้าประเทศของชาวต่างชาติที่มีประวัติเดินทางไปยังมณฑลหูเป่ย์และมณฑลเจ้อเจียงในช่วงระยะเวลา ๑๔ วันที่ผ่านมา และชาวจีนที่ถือหนังสือเดินทางซึ่งออกโดย ๒ มณฑลข้างต้น นอกจากนี้ล่าสุดรัฐบาลได้เรียกร้องให้ประชาชนหลีกเลี่ยงการเดินทางออกจากบ้านที่ไม่จำเป็น ตลอดจนให้บริษัทพิจารณาการทำงานที่บ้านของพนักงาน ระงับการจัดกิจกรรมที่มีการรวมตัวของคนหมู่มาก เช่น การแข่งขันกีฬา และการแสดงดนตรี และให้โรงเรียนปิดภาคเรียนเร็วกว่ากำหนดตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓

สาธารณรัฐเกาหลี จากการรายงานของกระทรวงสาธารณสุขสาธารณรัฐเกาหลี ณ วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ มีผู้ติดเชื้อ ๒,๙๓๑ ราย เสียชีวิตแล้วจำนวน ๑๖ ราย^๓ โดยตรวจพบในพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ จังหวัดคยองกีโด จังหวัดคังวอนโด จังหวัดคยองชังนัมโด จังหวัดชอลลาโด จังหวัดชุงชองนัมโด และเกาะเชจู ซึ่งปริมาณผู้ติดเชื้อยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ล่าสุดรัฐบาลออกมาตรการเร่งด่วนตามหาบุคคลที่เคยติดต่อกับผู้ติดเชื้อรักษาผู้ป่วยที่ยืนยันแล้วให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และให้ผู้ต้องสงสัยกักกันตนเองภายใน ๑๔ วันเพื่อดูอาการ บางบริษัทพิจารณาให้พนักงานทำงานที่บ้าน ระงับการจัดกิจกรรมที่มีการรวมตัวของคนหมู่มาก เช่น การประท้วง การกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้ได้ประกาศจัดสรรงบประมาณในการตรวจหาการติดเชื้อให้กับสถานพยาบาลทั่วประเทศ และกระจายการจำหน่ายหน้ากากอนามัยที่รัฐบาลสั่งผลิตไปยังประชาชนและร้านขายยาทั่วประเทศโดยเฉพาะเมืองแทกูจังหวัดคยองชังนัมโดที่มีการพบผู้ติดเชื้อมากที่สุด

๒. สถานการณ์การนำเข้าผลไม้จากประเทศไทย

ญี่ปุ่น ในปี ๒๕๖๒ (มกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๒) นำเข้าผลไม้ (เฉพาะผลสด) จากประเทศไทย ๗ รายการ ได้แก่ มะม่วง กล้วย ทุเรียน มังคุด มะพร้าว สับปะรด และส้มโอ รวม ๔,๔๖๒.๘๗ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๑,๖๙๒.๗๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๔,๔๑๘.๔๖ ตัน มูลค่า ๑,๕๘๗.๓๙ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๐๑ และร้อยละ ๖.๖๔ ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ (มกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๑) ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้ามะม่วง กล้วย และทุเรียน เป็นหลัก เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาแล้ว สินค้าผลไม้มีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นในทุกรายการยกเว้นกล้วย

สาธารณรัฐเกาหลี นำเข้าผลไม้จากประเทศไทย ๖ รายการ ได้แก่ มะม่วง ทุเรียน มังคุด มะพร้าว กล้วยและสับปะรด รวม ๑๒,๕๒๙.๙ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๔๓.๕๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจาก ๑๑,๕๙๕.๕ ตัน มูลค่า ๔๓.๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ (มกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๑) ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้ามะม่วง ทุเรียนและมังคุด เป็นหลัก เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สินค้าผลไม้มีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นในทุกรายการโดยเฉพาะกล้วย(กล้วยแปรรูป)

^๑ จำนวนดังกล่าวไม่นับรวมผู้ติดเชื้อที่เป็นผู้โดยสารเรือสำราญ Diamond Princess จำนวน ๗๐๙ ราย เสียชีวิต ๔ ราย (ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

^๒ ข้อมูลรวบรวมโดยหนังสือพิมพ์ Nikkei

^๓ corona-live.com

ตารางที่ ๑ ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าผลไม้ไทย (เฉพาะผลสด) ของญี่ปุ่น ปี ๒๕๖๒

รายการ	ปี ๒๕๖๒		เทียบกับปี ๒๕๖๑			
	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (๑,๐๐๐ เยน)	ปริมาณ (กก.)	%M/M	มูลค่า (๑,๐๐๐ เยน)	%M/M
รวม ๗ รายการ	๔,๔๖๒,๘๖๗	๑,๖๙๒,๗๒๔	๔,๔๑๘,๔๕๖	๑.๐๑	๑,๕๘๗,๓๙๐	๖.๖๔
มะม่วง	๑,๙๗๕,๔๕๘	๑,๑๐๒,๕๒๘	๑,๙๗๑,๑๖๘	๐.๒๒	๑,๐๙๕,๘๑๔	๐.๖๑
กล้วย	๑,๙๘๒,๕๓๒	๒๓๖,๑๘๔	๒,๐๖๘,๘๒๖	-๔.๑๗	๒๓๑,๘๓๗	๑.๘๘
ทุเรียน	๒๙๓,๑๘๔	๒๔๓,๒๕๖	๒๔๕,๑๘๗	๑๙.๕๘	๑๙๑,๐๘๓	๒๗.๓๐
มังคุด	๑๐๖,๐๔๗	๘๘,๒๐๑	๕๖,๘๑๙	๘๖.๖๔	๕๐,๒๓๙	๗๕.๕๖
มะพร้าว	๙๘,๐๒๒	๑๙,๗๖๓	๗๑,๒๗๖	๓๗.๕๒	๑๕,๘๒๐	๒๔.๙๒
สับปะรด	๖,๕๙๕	๒,๓๕๒	๓,๘๕๓	๗๑.๑๗	๑,๗๙๑	๓๑.๓๒
ส้มโอ	๑,๐๒๙	๔๔๐	๑,๓๒๗	-๒๒.๔๖	๘๐๖	-๔๕.๔๑

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจากสถิติการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงการคลังญี่ปุ่น (๒๘ ก.พ. ๖๓)

ตารางที่ ๒ ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าผลไม้ไทย (รวมทั้งสดและแห้ง) ของสาธารณรัฐเกาหลี ปี ๒๕๖๒

รายการ	ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๑	
	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (๑,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ)	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (๑,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ)
รวม ๖ รายการ	๑๒,๕๒๙,๘๗๓	๔๓,๕๕๓	๑๑,๕๙๕,๔๖๔	๔๓,๔๑๔
มะม่วง	๑๐,๓๓๗,๒๔๖	๓๖,๒๖๔	๙,๘๖๕,๔๐๖	๓๗,๕๘๘
ทุเรียน	๙๙๗,๔๘๘	๒,๘๐๖	๗๗๗,๒๖๒	๒,๕๘๗
มังคุด	๗๒๓,๓๘๒	๓,๘๘๔	๔๒๙,๒๙๔	๒,๔๓๖
มะพร้าว	๒๕๕,๓๐๑	๔๖๒	๔๘๗,๕๔๙	๗๐๕
กล้วย	๑๘๔,๘๒๘	๘๑	๑๖,๓๒๓	๓๙
สับปะรด	๓๑,๖๒๗	๔๖	๑๙,๖๓๐	๕๙

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจากสถิติการนำเข้า KOREA INTERNATIONAL TRADE ASSOCIATION (๒๙ ก.พ. ๖๓)

ญี่ปุ่น ในเดือนมกราคม ๒๕๖๓ นำเข้าผลไม้ไทย (เฉพาะผลสด) จากประเทศไทย ๗ รายการ รวม ๒๔๖.๙๖ ตัน มูลค่า ๗๑.๖๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๒๔๐.๙๕ ตัน มูลค่า ๖๔.๙๒ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๔๙ และ ๑๐.๓๓ ตามลำดับ เมื่อเทียบกับเดือนมกราคม ๒๕๖๒ ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้ากล้วย มะม่วง และทุเรียน ตามลำดับ สินค้าผลไม้ที่มีปริมาณนำเข้าลดลง ได้แก่ กล้วย มังคุด และมะพร้าว โดยสถานการณ์การนำเข้าผลไม้ไทยในเดือนมกราคม ๒๕๖๓ ใกล้เคียงกับสถานการณ์การนำเข้าในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

สาธารณรัฐเกาหลี ในเดือนมกราคม ๒๕๖๓ นำเข้าผลไม้ไทย ๖ รายการ รวมปริมาณ ๗๔๔.๗๘ ตัน มูลค่า ๒.๖๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจาก ๖๘๘.๘๕ ตัน มูลค่า ๒.๖๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับเดือนมกราคม ๒๕๖๒ ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้ากล้วย มะม่วง และทุเรียน ตามลำดับเช่นเดียวกับญี่ปุ่น สินค้าผลไม้ที่มีการนำเข้าลดลง ได้แก่ กล้วย มังคุด และมะพร้าว ส่วนสับปะรดยังไม่มี การนำเข้าเช่นเดียวกับเดือนมกราคมของปี ๒๕๖๒ ทั้งนี้ถึงแม้ปริมาณการนำเข้าจะเพิ่มขึ้นแต่มูลค่าการนำเข้าใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา

ตารางที่ ๓ ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าผลไม้ไทย (เฉพาะผลสด) ของญี่ปุ่น เดือนมกราคม ๒๕๖๓

รายการ	มกราคม ๒๕๖๓		เทียบมกราคม ๒๕๖๒			
	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (๑,๐๐๐ เยน)	ปริมาณ (กก.)	%M/M	มูลค่า (๑,๐๐๐ เยน)	%M/M
รวม ๗ รายการ	๒๔๖,๙๕๙	๗๑,๖๓๐	๒๔๐,๙๔๘	๒.๔๙	๖๔,๙๒๔	๑๐.๓๓
มะม่วง	๗๘,๔๖๘	๔๘,๑๑๑	๗๑,๗๙๐	๙.๓๐	๔๓,๕๗๐	๑๐.๔๒
กล้วย	๑๖๓,๙๓๑	๑๙,๔๒๖	๑๖๕,๔๖๑	-๐.๙๒	๑๘,๗๓๗	๓.๖๘
ทุเรียน	๓,๙๔๕	๓,๘๔๐	๙๔๖	๓๑๗.๐๒	๘๒๒	๓๖๗.๑๕
มังคุด	๐	๐	๑,๕๗๙	-๑๐๐.๐๐	๑,๓๗๔	-๑๐๐.๐๐
มะพร้าว	๐	๐	๑,๑๗๒	-๑๐๐.๐๐	๔๒๑	-๑๐๐.๐๐
สับปะรด	๐	๐	๐	-	๐	-
ส้มโอ	๖๑๕	๒๕๓	๐	-	๐	-

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจากสถิติการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงการคลังญี่ปุ่น (๒๘ ก.พ. ๖๓)

ตารางที่ ๔ ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าผลไม้ไทย ของสาธารณรัฐเกาหลี เดือนมกราคม ๒๕๖๓

รายการ	มกราคม ๒๕๖๓		มกราคม ๒๕๖๒	
	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (๑,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ)	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (๑,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ)
รวม ๖ รายการ	๗๔๔,๗๘๐	๒,๖๙๕	๖๘๘,๘๔๙	๒,๖๔๔
มะม่วง	๗๒๘,๐๖๑	๒,๖๔๗	๖๔๖,๖๐๕	๒,๕๐๙
ทุเรียน	๘,๖๓๐	๒๔	๙,๔๓๘	๒๓
มังคุด	๑,๑๘๑	๑๒	๑๔,๖๘๕	๘๒
มะพร้าว	๖,๙๐๘	๑๒	๑๗,๕๒๑	๒๘
กล้วย	๐	๐	๖๐๐	๒
สับปะรด	๐	๐	๕*	๓๗๔๗*

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจากสถิติการนำเข้า KOREA INTERNATIONAL TRADE ASSOCIATION (๒๙ ก.พ. ๖๓)

* ปี ๒๕๖๒ เริ่มมีการนำเข้าตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์

ในช่วง ๓ สัปดาห์แรกของเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ญี่ปุ่นนำเข้าผลไม้ไทย (เฉพาะผลสด) จากประเทศไทย ๗ รายการ รวม ๑๔๑.๕๑ ตัน เพิ่มขึ้นจาก ๑๒๑.๓๐ ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๖.๖๗ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สินค้าผลไม้ที่มีปริมาณนำเข้าลดลง ได้แก่ มังคุดและมะพร้าว โดยสถานการณ์การนำเข้าผลไม้ไทยในช่วง ๓ สัปดาห์แรกของเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ใกล้เคียงกับสถานการณ์การนำเข้าในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ตารางที่ ๕ ปริมาณผลไม้ไทยที่ผ่านด่านกักกันพืชญี่ปุ่น เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

รายการ	ก.พ. ๖๓ (๓ สัปดาห์)	เทียบ ก.พ. ๖๒ (๓ สัปดาห์)	
	ปริมาณ (กก.)	ปริมาณ (กก.)	%M/M
รวม ๗ รายการ	๑๔๑,๕๑๑	๑๒๑,๒๙๕	๑๖.๖๗
มะม่วง	๔๙,๗๗๓	๓๘,๔๔๗	๒๙.๔๖
กล้วย	๘๔,๓๐๘	๖๙,๙๕๗	๒๐.๕๑
ทุเรียน	๔,๐๐๒	๑,๘๓๐	๑๑๘.๖๙
มังคุด	๒๗๓	๗,๖๑๙	-๙๖.๔๒
มะพร้าว	๓,๑๕๐	๓,๔๔๒	-๘.๔๘
สับปะรด	๕	-	-
ส้มโอ	-	-	-

ที่มา : รวบรวมข้อมูลจากสถิติการผ่านด่านกักกันพืช กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (๒๘ ก.พ. ๖๓)

๓. ผลกระทบจากการระบาดฯ ต่อการนำเข้าผลไม้ไทย

ญี่ปุ่น จนถึงปัจจุบัน สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโตเกียว (สพช. โตเกียว) ยังไม่ได้รับรายงานผลกระทบจากการระบาดฯ ต่อการนำเข้าผลไม้จากประเทศไทย และจากการสอบถามผู้ประกอบการนำเข้าผลไม้ไทยรายใหญ่พบว่า สถานการณ์การระบาดฯ ในปัจจุบันยังไม่ส่งผลกระทบต่อยอดสั่งซื้อของผู้ประกอบการญี่ปุ่น อย่างไรก็ตาม หากสถานการณ์ทวีความรุนแรงขึ้น ผู้บริโภคปรับพฤติกรรมลดการออกนอกบ้าน อาจมีผลกระทบต่อการจำหน่ายผลไม้ไทยในตลาดญี่ปุ่นเช่นเดียวกับสินค้าอื่นทั่วไป จึงจำเป็นต้องติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

สาธารณรัฐเกาหลี ผู้ติดเชื้อมากในจังหวัดคยองกีโดและจังหวัดคยองซังนัมโด ซึ่งเป็นเมืองอุตสาหกรรมไม่ได้อยู่ในเขตเพาะปลูกของประเทศ จากการออกไปสำรวจในตลาดพบว่าสินค้าผักผลไม้ส่วนใหญ่เป็นสินค้าภายในประเทศ เช่น สตอร์เบอร์รี่ เมลอนเกาหลี ลูกพลับ ผลไม้จากต่างประเทศที่พบ เช่น กล้วยสดจากฟิลิปปินส์ มะม่วงเปรู องุ่นอเมริกา และกีวี่ออสเตรเลีย สำหรับผลไม้ไทย เช่น มะม่วงน้ำดอกไม้ พบว่ามีปริมาณการวางจำหน่ายในตลาดน้อยมากเมื่อเทียบกับช่วงก่อนพบโรคระบาดฯ อาจเป็นเพราะสถานการณ์การติดเชื้อในประเทศที่เพิ่มสูงขึ้นมาก ทำให้ผู้บริโภคนิยมซื้อสินค้าทางออนไลน์มากกว่าการออกมาซื้อสินค้านอกบ้าน ถึงแม้ข้อมูลทางสถิติจะรายงานว่าปริมาณการนำเข้ามะม่วงไทยในเดือนมกราคมเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ เป็น ๗๒๘.๐๖ ตัน แต่พบว่าปริมาณการนำเข้ามะม่วงจากเปรู (apple mango) เพิ่มขึ้นมากเป็น ๑๐๙๑.๖๒ ตัน

หากสถานการณ์ไม่ดีขึ้นผู้บริโภคยังไม่นิยมออกมาช้อปปิ้งที่ฟักอาคัย คาดว่าจะมีผลกระทบกับมูลค่าการส่งออกมังคุด ที่น่าจะลดลงเนื่องจากมังคุดถือเป็นสินค้าตลาดพรีเมียมเดิมมักจะขายในซูเปอร์มาร์เกตของห้างสรรพสินค้าชั้นนำ และการนำเข้ากล้วยน่าจะลดลงด้วย เนื่องจากเป็นสินค้าที่มีการจำหน่ายในจุดพักรถระหว่างเมืองท่องเที่ยว โดยปกติแล้วการมูลค่านำเข้าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นในไตรมาสที่ ๒ และมีการนำเข้าสูงสุดในไตรมาสที่ ๓ ของปี ข้อมูลปี ๒๕๖๒ ไทยส่งออกสินค้ากล้วยมาเป็นอันดับที่ ๙ ฟิลิปปินส์เป็นผู้ครองตลาดกล้วยในสาธารณรัฐเกาหลี

๔. ข้อเสนอแนะ แนวทาง/มาตรการเพื่อรองรับสถานการณ์การนำเข้าผลไม้จากไทย

๔.๑ การติดตามสถานการณ์การระบาดฯ และมาตรการการควบคุมโรคของรัฐบาลญี่ปุ่นและสาธารณรัฐเกาหลีที่อาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมผู้บริโภค โดย สปช. โตเกียว จะได้ประเมินสถานการณ์และนำเรียนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อทราบในลำดับแรกต่อไป

๔.๒ การเตรียมหาตลาดประเทศอื่นตลอดจนตลาดในประเทศเพื่อทดแทนการนำเข้าของญี่ปุ่นและสาธารณรัฐเกาหลี หากได้รับผลกระทบในอนาคต รวมถึงการแปรรูปผลไม้เพื่อขยายระยะเวลาการเก็บรักษาไว้ส่งออกเมื่อสถานการณ์คลี่คลาย

๔.๓ การเตรียมมาตรการด้านความปลอดภัยของสินค้าเกษตร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและมั่นใจแก่ประเทศผู้นำเข้าว่าสินค้าที่ออกจากประเทศไทยปราศจากการปนเปื้อนจากเชื้อโรค

จัดทำโดย

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโตเกียว

๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓